

Een geestige, associatieve karakterstudie van schrijfster Susan Sontag

Recensie Theater

Love Sontag – Weiblicher Akt 11 door Maatschappij Discordia. Gezien: 19/2, Frascati (Amsterdam). Tournee t/m 1/4. Inl: discordia.nl

‘Oh, dan ben ik dus niet bijzonder’, zei de Amerikaanse filosoof en schrijver Susan Sontag (1933-2004), toen ze hoorde dat ze doodging. Een pijnlijke constatering voor iemand die haar leven lang probeerde aan alledaagsheid te ontstijgen.

Love Sontag is het elfde deel van *Weiblicher Akt*, een reeks toneelavonden waarin Annette Kouwenhoven, Miranda Prein en Maureen Teeuwen het vrouwelijk perspectief aan de hand van iconische vrouwen

uit de wereldgeschiedenis en -literatuur bestuderen. In de laatste drie delen focussen ze daarbij specifiek op de liefde. Sontag had zacht gezegd een ambivalente relatie met haar moeder, ze trouwde jong, worstelde met haar biseksualiteit en was bovenmatig kritisch op zichzelf - wat een behoorlijke wissel op haar zelfbeeld trok.

Op hun kenmerkende open en lichtvoetige wijze onderwerpen de toneelspelers Susan Sontag aan een associatieve karakterstudie. Wat herkennen wij van onszelf in haar, vragen ze zich hardop af. Onder meer via haar dagboekfragmenten en de vele lijstjes die ze voor zichzelf opstelde, vervlechten ze Sontags biografie en gedachtegoed met ervaringen uit hun eigen levens. Hardop denkend en losjes improviserend,

Scène uit **Love Sontag**.

FOTO SOFIE KNIJFF

voeren ze zo een gesprek op toneel dat heel persoonlijk voelt, maar nergens te particulier wordt.

Door te zoeken naar waar ze samen vallen met Sontag, is het vaak -schijnbaar ook voor henzelf - onduidelijk wanneer ze vanuit zichzelf of vanuit Sontag praten, met alle prettige verwarring van dien. Het levert geestige, maar wel enigszins gevaarlose theateraferelen op. Zo trefzeker als Sontag kon formuleren, zo onderzoekend stellen Kouwenhoven, Prein en Teeuwen zich op. Het is die transparante stijl en toon die Maatschappij Discordia zo uniek maakt in ons theaterveld. Op de achtergrond verzorgt Jan Joris Lamers, als zwijgende vaste waarde van deze toneelreeks, ondertussen de muziek en de vormgeving: de man is in deze serie zeker niet absent maar vervult, heel

gepast, een dienende rol.

In korte tot zeer korte hoofdstukjes (met titels als ‘liefde’, ‘dood’, ‘ziekte’, ‘seks’, ‘ambities’) reflecteren de spelers op aspecten uit Sontags leven, waarbij ze kriskras door haar biografie gaan. Als ze over Sontags relatie met haar alcoholistische moeder beginnen, worden we even teruggeworpen in de vorige aflevering uit deze *Weiblicher Akt*-serie (*Liebe Jelinek* uit 2020, waarin aan de hand van het leven en oeuvre van Elfriede Jelinek moeder-kindrelaties werden onderzocht). Het is een mooie en waardevolle gewaarwording dat niet alleen de spelers op de vloer, maar ook het voorbije Discordia-repertoire op die manier onnadrukkelijk in dialoog gaat met het nieuwe.

Sander Janssens